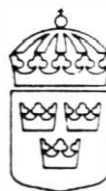

Motion till riksdagen

1989/90:So277

av Lennart Brunander (c)

Oregistrerad alkoholkonsumtion

Mot.
1989/90
So277–284

Riksdagen har vid åtskilliga tillfällen ställt sig bakom det av WHO rekommenderade målet att sänka alkoholkonsumtionen med 25 procent till år 2000. Socialstyrelsen presenterade den 12 januari 1990 ett program för hur detta skall gå till. I siffror räknat skall konsumtionen minska från ca 6,4 liter ren alkohol per vuxen svensk till ca 5 liter. Programmet är i hög grad inriktat på att inskränka konsumtionen av starköl i allmänhet och alkoholkonsumtionen på restauranger i synnerhet. Därutöver skall informationsinsatser medverka till den övriga minskningen.

En svaghet i socialstyrelsens program är oviljan att ta itu med den oregistrerade konsumtionen. På det området berörs egentligen bara den tullfria införseln av alkohol. Denna anses av socialstyrelsen utgöra 10 procent av den totala konsumtionen. Ett avskaffande av den tullfria införseln skulle således minska totalkonsumtionen med 10 procent. Detta kräver emellertid att siffran för den totala konsumtionen ökas med den tullfria införseln, eftersom denna hittills aldrig räknats in i ovan angivna 6,4 liter per invånare.

Uppgiften att den tullfria införseln skulle utgöra ca 10 procent av totalkonsumtionen bygger sannolikt på CANs "Rapport 89". På sid. 123 i den rapporten framgår uppskattning av införseln år 1979. Vidare konstateras i rapporten att det under 1980-talet inte skett "några större förändringar i antalet resor till utlandet" varför 1979 års förhållanden skulle vara desamma tio år senare. Det är anmärkningsvärt att ett statligt organ som CAN inte anser att resandet ökat under 1980-talet, ett årtionde då t.ex. trafiken mellan Stockholm och Finland nära nog fördubblats, flygtrafiken på Arlanda genomgått en expansion av exceptionellt slag och resandet över Öresund bara ökat och ökat. Att den enorma utvecklingen av resandet också lämnat spår efter sig i form av väsentligt ökad införsel av tullfri sprit måste betraktas som självklart.

Till den ökade införseln under 1980-talet kommer laglig och olaglig hemtillverkning av vin och sprit. Vid ett möte i den internationella organisationen ICAA (International Council of Alcohol and Addiction) den 4 augusti 1988 i Oslo framträdde den i Norden mycket högt ansedde alkoholforskaren Esa Österberg och hävdade att den oregistrerade alkoholkonsumtionen i Sverige, tullfri införsel och smuggling oräknade, skulle uppgå till 31 procent av den registrerade.

Det finns alltså anledning att anta att den verkliga alkoholkonsumtionen i Sverige är kanske 50 procent högre än den registrerade.

Ett arbete för att minska alkoholkonsumtionen med 25 procent till sekelskiftet kan inte bara inriktas på att minska den registrerade konsumtionen om det skall ske med allmänhetens acceptans. Det är stor risk att det i så fall inte blir någon verklig minskning alls. Det är också anmärkningsvärt att socialstyrelsen fäster så litet avseende vid den oregistrerade konsumtionen. Att eliminera den innebär ju att WHO-målet med marginal torde vara infriat och ytterligare begränsningar av legal försäljning och servering inte skulle behöva vidtas.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att en utredning tillsätts för att beräkna omfattningen av den oregistrerade alkoholkonsumtionen och med uppgift att föreslå åtgärder för att minska denna konsumtion.

Stockholm den 25 januari 1990

Lennart Brunander (c)